

Sendið þá með pósti.

Stofnið ekki þeningum yður í hattu með því að geyma þá á heimilinu þar til þægilegast er að fara með þá í bankann.

Sendið þá í öbyrgðar-bréfi til einhverrar vottar bankadeildar. Þér munuð þegar í stað fá fullnaðar viðurkenningu fyrir þeim og þeningarnir verða færðir yður til reiknings.

IMPERIAL BANK OF CANADA

Riverton bankadeild, H. M. Sampson, umboðsmaður

Ottibá að GIMLI

(359)

vil ek at þeir ráði sem hyggjari eru: Því verr þykki mér sem oss munu duga heimskra manna ráð, er þau koma fleiri saman. Fyndni in i svári þessu er auðsæ eigi síður en vitid. — Eigi má og heldur gleyma Egli Skallagrímssyni höfudskáldi Norðurlanda á 10. öld. Allir muna hve Eiriki bláöðx gramdíst beinakerlingarvisur Egils þær er hann reist honum. Þótt upp sé haldit timaröðina kennir þessa eigi síður bæði hjá Sturlungum sumum og höfðingjum á 12. og 13. öld. Í frásögum Snorra er glæðvær fyndni og fjór, eigi síður er hann segir frá hinum forna síðinum en konungum og öðru stórmenni. Og glæðvær hefir vezlan verið á Reykhólum er Ingimundur prestur Einarsson fór þar með sögur og gamankvæði og lék við og söng, og þótti það góð skemt. Voru slíkir menn sem hann og Hrólfr i Skálarnesi er einnig samdi sögur, mjög í metum hafðir. — Þá kannast og allir við kvíðing Jóns biskups Arasonar, er margir voru kýmnr og sumir eigi lausir við að vera keskir.

En nóg er nú talið til þess að sýna að þjóðin var að upplagi og eðli bjartsýn, og að menningu hennar var þannig farið, að menn lærðu eigi síður af lýtum og því sem haft var að skopi, að vanda hugsun sína og forðast fávisi og ofgar en af hinu sem talið var til fyrirmyndar. En sá kostur fylgdi hinu fyrra að það gaf mönnum umhugsunarefni, frelsi til að sníða sér sjálfir stakkinn, og skapa sér hugsjónina sem þeir vildu nálægjast. Estírling fyrirmyndar, sem ein er öllum ætíð, skapar sjaldnast mikla fjölbreytni.

Yfir hinar myrku miðaldir Íslands var þetta einkenni andlega lífins aldrei með öllu burtu máð, þótt nærri gengi. — Gleðinni varð aldrei burtu stökt úr þjóðarsálinni. En þess nær sem gekk þess meir hignaði manndáð og andlegri hreysti. Er skemtanaþófin fann enga svölu hið ytra leitadi hún inn. Varð þannig til hinni mikli æfntýra og sagna auður er að nokkru er varðveittur i þjóðsögum. Þjóðin þarfnadist skemtana. "Ekki er gaman að guðspjallinum því enginn er i þeim bardaginn." Og vorar gömlu og göðu kerlingar bjuggu sér því til guðspjalli sem gaman var að — æfntýri og undrasögur — er þær ölu börn sín, og þannig varðveittu hjá þeim andlega heilbrigði, þó á fáteklegu fæði væri — það er að segja eigi vísindalegu. En það fæðið tilsvaði hinu ytra fæðinu sem sjór og land seldu börnum sínum i hendur. Ef aldarháttrinn slökki gleðiljósin i heiminum, varð eigi ljósvant né almyrkt. Helga Karlsdóttir, var send eftir ljósinu og eldinum i æfntýralöndin.

En með þessu móti lifði þjóðin. Með þessu lifðu öll Norðurlönd, því þau þrifu öll til hinna sömu ráða, og urðu því eigi seinni en önnur á fætur er loks rofadi myrkrinu og Upplysinga-tímabilid rann upp. Nei, urðu á undan öðrum. Og morgunverkin hafa orðið drjúg — bókmenntir og fræðiritin votta það. Svo hlaut að fara, og óskandi og vonandi er að þar kvöldi aldrei aftur, en þau fai "sungid morgunsoning alla leid," gleði, ljós, líf, þróist þar i landi unz út af flóir fjallabörnnum, dalir allir fullir i fjallsbrúnr

og öldur þær steypa sér i stórstreymi yfir fjarlæg lönd og heim, sem sannnefnt syndaflöð er drekki öllu kveini og kifi, víli og væli, sít og syndakjöri. En vilji einhver smíða örk og bjarga hyski því til framhaldandi afmenningar heiminum þá verði ekki lögd til i þá örk ein spýta, einn nagli, né eitt stag frá Norrænum þjóðum.

Vakningaröldin rennur upp yfir Norðurlönd með síðustu áratugum 18. aldar. Þá rennur upp nýtt ljós. "Sól skein sunnan i salarsteina og þá var grund gröin grænum lauki." — Með öðrum orðum, með voninni og gleðinni ris lifið af dvala. Danmörk er þá búmennti. Og glæðvær hefir vezlan verið á Reykhólum er Ingimundur prestur Einarsson fór þar með sögur og gamankvæði og lék við og söng, og þótti það góð skemt. Voru slíkir menn sem hann og Hrólfr i Skálarnesi er einnig samdi sögur, mjög í metum hafðir. — Þá kannast og allir við kvíðing Jóns biskups Arasonar, er margir voru kýmnr og sumir eigi lausir við að vera keskir.

En nóg er nú talið til þess að sýna að þjóðin var að upplagi og eðli bjartsýn, og að menningu hennar var þannig farið, að menn lærðu eigi síður af lýtum og því sem haft var að skopi, að vanda hugsun sína og forðast fávisi og ofgar en af hinu sem talið var til fyrirmyndar. En sá kostur fylgdi hinu fyrra að það gaf mönnum umhugsunarefni, frelsi til að sníða sér sjálfir stakkinn, og skapa sér hugsjónina sem þeir vildu nálægjast. Estírling fyrirmyndar, sem ein er öllum ætíð, skapar sjaldnast mikla fjölbreytni.

Yfir hinar myrku miðaldir Íslands var þetta einkenni andlega lífins aldrei með öllu burtu máð, þótt nærri gengi. — Gleðinni varð aldrei burtu stökt úr þjóðarsálinni. En þess nær sem gekk þess meir hignaði manndáð og andlegri hreysti. Er skemtanaþófin fann enga svölu hið ytra leitadi hún inn. Varð þannig til hinni mikli æfntýra og sagna auður er að nokkru er varðveittur i þjóðsögum. Þjóðin þarfnadist skemtana. "Ekki er gaman að guðspjallinum því enginn er i þeim bardaginn." Og vorar gömlu og göðu kerlingar bjuggu sér því til guðspjalli sem gaman var að — æfntýri og undrasögur — er þær ölu börn sín, og þannig varðveittu hjá þeim andlega heilbrigði, þó á fáteklegu fæði væri — það er að segja eigi vísindalegu. En það fæðið tilsvaði hinu ytra fæðinu sem sjór og land seldu börnum sínum i hendur. Ef aldarháttrinn slökki gleðiljósin i heiminum, varð eigi ljósvant né almyrkt. Helga Karlsdóttir, var send eftir ljósinu og eldinum i æfntýralöndin.

En með þessu móti lifði þjóðin. Með þessu lifðu öll Norðurlönd, því þau þrifu öll til hinna sömu ráða, og urðu því eigi seinni en önnur á fætur er loks rofadi myrkrinu og Upplysinga-tímabilid rann upp. Nei, urðu á undan öðrum. Og morgunverkin hafa orðið drjúg — bókmenntir og fræðiritin votta það. Svo hlaut að fara, og óskandi og vonandi er að þar kvöldi aldrei aftur, en þau fai "sungid morgunsoning alla leid," gleði, ljós, líf, þróist þar i landi unz út af flóir fjallabörnnum, dalir allir fullir i fjallsbrúnr

þá hefir töluvert verið gert til þess á síðari tíð að koma upp lista- mönnum. Til þess hefir verið var- ið allmiklu fé, og flokkur manna verið settur á laun. — nokkrir jafnvel fengid hugboð um að þeir væru listamenn, án þess þeim væri nokkuð borgað fyrir það. Um það hvernig tilraun þessi hef- ir hepnast skal ekki dæmt. Vafa- samt að allir er á þann hátt hafa ætlað að koma þjóðinni upp lista- mönnum hafi gjört sér grein fyrir hvað til þess þarf. En engum vafa er það bundið, að meðal þjóðar- innar sjálfar, hafa sumir að minsta kosti ekki gjört sér grein fyrir því; úr hvaða efni þessir listamenn eiga að vinna.

Myndhöggvarar mega — og eiga — höggva myndir af úti- legumönnum og bergrisum, þurs- um og þverhöfðum. Engir fástur um líkamsliti, þó svo færi að ein- hver seist. Myndin er af útleiga- manni, þursa, og kemur ekki mál við mann. Efnid er íslenzkt og ástæða til að vera stoltur af að forfedurnir sköpuðu þessar verur, sem nú eru i líkamlegum búningi færðar fram á sjónarsviðið. Tón- skáldin mega flétta saman i söng- vindið og löukvæði, og með- an þeir eru að því fara alls á mis, og líða síðan skort i hárrí ellu. Þeir mega það ef þeir vilja. — En þá kemur að leiklistinni. Úr hvaða efni eiga þeir listamenn að vinna? Þá vandast málið. — Þeir eiga að draga fram myndir úr þjóðlífinu, af hærri sem lægri, af hugsunar- hættinum, herma frá öllu, svo alt sjáist og þekktist.

— "Já, en blessaður góði, ekki vil eg að þeir sýni mig," segir svo einn við annan, er til á að taka- "Eða hermi eftir leiðandi mönnum svo maður hafi þeirra sjálfra eng- in not á eftir og finnst þeir vera loddarar. Slíkt má ekki eiga sér stað." Loksins má engan og ekk- ert sýna.

Holberg hélt hann kynni ráð við þessum vanda á sínum tíma. En honum brátt bogalistin. Hann lét allar persónur sínar eða flestar vera þýzkar og eiga heima i Hamborg. En þá gekk ekki, hugsanir þeirra sögðu eftir þeim. "Hinn pólitíski krúsasmíður" kom upp um sig strax og hann kom fram á sjónarsviðið að hann var eigi síður danskur en þýzkar. Hann hugsadi og talaði sem þeir i Khöfn Ög Holberg varð fyrir hneisu og reiði Khafnar og lét svo Kristján hinn sjötti og síðavandi, loka leik- húsinu, — afnama hneixlið!

Ef leiklistarmenn voru léku á ensku, enskar persónur, er vísast að það sætti ekki mótmælum, eng- um þætti fyrir, en allir hefði gam- an af, það er að segja ef ekki væri hermt eftir kónginum. En yrði þessum ensku persónum á að hugsa eitthvað svipað sumum Íslendingum er hætt við að leik- endurnir fengi sína vöru selda og fyrir þeim færi líkt og Holberg gamla.

En úr hvaða efni eiga þeir þá að vinna? Það er vandinn stóri. Ef verk þeirra eiga að hafa nokkra þjóðlega þýðingu, verða þeir að vinna úr þjóðlegu efni. Annað er ekki til.

Leiklistarmenn eiga vér ekki margna. Meðal annara þjóða — stórþjóðanna — eru engir eins i metum hafðir sem leikararnir frægustu. Viðurkenna þær að það er gáfa óalgeng og mikil, að vera góður leikari. En þó eru ef til vill engir háðir i meiri hávegum en þeir sem kunna að skemta með gamansöngvum, háleikjum og eftirherum, og má þar til dæmis taka hinn alrunna skopleikara Harry Lauder. Hve mjög að með hann er látið er alkunn saga. En leidd fram i lifandi mynd á leik- sviði. Að þetta er vandasamara verk en flest annað fær víst fáum dulist.

vægast sagt — "hlægilegt" — að gjöra það sem erfiðast og sporna við því á allar lundir að gledi- leiklistin og þeir sem i þeirri list hafa lengst komist, nái þrífum eða þroska með þjóðinni. Það er ein- hver litlenskukeimur að því að þola ekki að fundið sé að því sem aflaga fer hjá oss sem öðrum. I stað þess að veita þeim hugsunar- hætti stuðning er amast við gleð- inni, þyrfti að kenna þjóðinni að sjá gagn og nytsemi i því að lifa gleð og ánægð og finna hollustuna sem felst i því að hlægja.

Þóit margt hafi breytt og þjóð- in sé eigi eins stúrin og vísinn og hún var, má þó enn með sannri segja: "Vér Íslandsbörn vér erum vart of kát."

Punglyndinu fylgir kjarleysi, raunatöluum ráðleysi og því sköð analífi er alt telur óferu sökum þess að alt sé að sökkva i vesal- dóm og dauða, afmönnum og úr- kynjun, andleg og líkamleg. Vér þörnumst gleðinnar. Hún sendir ljós á veginu, — hún er ljósið i næturhúminu. Mannlífið þarfnast hinnar sönnu gleði er sönnun fær- ir á að i upp af hafi verið sagt, "Verið ljós," en ekki verði nóit, "verði bjart," en ekki, verði svart!

—R. P.

Svanfríður Kristjánsson

(Efliminning)

Sem getið var um hér i blaðinu fyrir skömmu síðan ahdaðist að heimil móður sinnar og stjúpöb- ur Mr og Mrs, Jóns Stefánssonar kaupmanns við Piney, Man, ung- lingastúlkann Svanfríður Kristjáns- on, eftir langvarandi heilsulau- lei.

Svanfríður sáluga var hin efin- legasta stúlka, skýr og námús, glæðlynd og hjartahlj, og unun allra er henni kyntust. Hún var fædd á Piney hinn 14. október árið 1919. Voru foreldrar hennar Stefán Kristjánsson ættadur af Austurlandi og Helga Jóhannes- dóttir. Foreldrar Helgu eru þau hjón Jóhannes Jóhannsson bóndi við Piney og Guðrún Halldórs- dóttir.

Hjá afa sínum og ömnu ólzt Svanfríður heitin upp fyrstu sex árin. Giftist þá móðir hennar Jóni kaupmanni Stefánssyni og reistu þau bú rétt sunnan við Piney. Fór hún þá til hennar og var hjá henni eftir það. Yndi og eftirlæti var hún afa síns og ömmu er fyrir henni höfðu fyrstu árin og svo móðurinnar, er syrgir hana sáran, einkabarn sitt, er verið hafði henni gleði og ánægja öll þessi ár.

Fyrir rúnum tveim árum síðan bar fyrst á veikindum þeim er drógu hana til dauða. Hún var jarðsungið fimtugad- aginn 16. marz af séra Rögnv. Pét- uryssni frá Wpeg, Jarðarforin fór fram frá heimili foreldranna að víðstöddum fílestum nágrönnum þeirra hjóna. Hún var jarðsett i hinum nýja grafreit sveitarinnar. Minninga hennar: — stúlkunn- ar ungu og fögru og ástriku, geyma settingarnir sem helgan dóm, frá samverustöndunum er líðu svo skjótt, og þakka henni brosin hennar horfu og ánægju- una alla er hún veitti þeim. Hvíld- ina blessa þeir, á dánarbeðinu i skauti sveitarinnar fríðsælu. Og vonina bera þeir i brjósti að fá að hitta hana aftur að líðnum degi. Vinur.

PURITY FLOUR. Best and Better Bread. Þegar þér hafid einu sinni reynt Purity Flour til bökunar, þá munuð þér Ávalt Nota Það i Alla Bökun. Biðjið matvörusalann um poka af af hinu nýja "High Patent Purity Flour."

Vetur og sumar.

(Ræða flutt á mælskusamkeppi stúdenta.)

Lífið er eilíf umbreyting. Hver dagurinn lifur á fætur öðrum og hverfur i ómælishaf tímans, en enginn eins. Stöðugar byltingar og breytingar, vedrabrigði og straumhvörf; árstíðaskifti og tímamót. — Svo hefir því verið farið frá aldaðli og svo er það enn i dag.

Nú erum vér i ríki vetrarins, Kaldur og svippungur situr hann á veldisstóli sínum. Háætisul- ur hans eru af jökum gerðar. Kö- róna hans er kaldur snjó, skreytt ljómfögrum demöntum bragandi norðurljósa. — Gnægð segurðar er að finna i ríki hans, en fremur er hún köld og lífvana. Alt ber svip hans. Náttúruleið er i dauða dá; blómin hvíla föl og vind un i snæ. Hvarvetna má sjá fingra- föf hans. Hann vefur landið i snæljúpinn hvíta eins og lík- blæju; dauðamörkin eru auðsæ. En "allir dagar eiga kveld og all- ar nætur morgun". Veturinn á eigi síðasta leikinn, Brátt verður honum steypt af stóli. Senn kem ur sumar.

"Vér sjáum hvar sumar rennur við ar yfir dauðans haf, og lyftir i eilífan aldngarð því öllu sem drottinn gaf."

(M.J.)

Sumargýðjan fer vermandi geisla- hönd um lönd og sæ og leysir alt ur vetrarvöðugunum. Vekur nýtt líf þars áður var kalt og dauft, Blómin spretra i geislasporum hennar, Mannlífið varpar einnig af sér álagahmnum. Hvarvetna má sjá lífmörkin — lifandi feg- urð. Af allri fegurð er vorfeg- urðin dásamlegust; alstaðar bros- ir þá vaknandi líf við augum vor- um.

En árstíðaskifti og tímamót er víðar að finna en i ríki náttúrun- nar, i lífi manna og þjóða eru svip aðar byltingar að finna; þar skift- ast á hnignunar og blómaskeið; vetur og sumar. —

Lítum til sögu vorrar eigin ætt- þjóðar, Gulllöndin svonefndu er blóma og þroskaeði; þá er sum ar i íslenzku þjóðlífi. Hamingju- sól þjóðarinnar brosir þá á heið- um og skýlausum himni. En svo styrtir i lofti. Og alt frá byrjun Sturlungaaldar og fram á 18. öld er niðurlægingar og hnignartíma- bil. Ský sorga og rauna grúfa þá yfir þjóðinni og skygja á sól. Þá er vetur i íslenzku þjóðlífi. Sá vetur var harður og langur. En ætþjóð vor stöðst þessa eldraun, og hún reis upp ur blóðakírn á- þjána og kúgunar þroskaðri og atorkumeiri, víðsýnni og vonbetri.

Baráttan og raunirnar þroska og stela kraftana bæði hina and- legu og líkamlegu. "Neýðin kenn- ir naktri konu að spinna." Gullið skírast og hreinsast i deiglunni; myrkríð birtir oss stjórnumar- skæru. Mannlífið sést bez þá i raunirnar rekur. —

Þjóðirnar eru eigi annað en samsafn einstaklinga; og þroski og framfarir sérhveris þjóðfélags eru komin undir manngildi hvérar ein- staks manns og konu meðal henn- ar. Þessvegna hvílur svo mikil á- byrgð á oss hverjum um sig; þess- vegna höfum vér svo margar og- miklar skyldur að rækja gægn.

vart þjóðfélagi því sem vér lif- um í. —

Aldrei er steini svo varpað i vatn, að eigi komi báur á vatn- ið, þar sem hann fellur niður. Líkt er því farið um mennina, Enginn maður fæðist svo i heim- inn, að hann láti eigi eftir sig ein- hver áhrif, að minning hans lífi eigi hjá einhverjum að honum hnignum i val. Þau áhrif eru að sjálfsögðu afar mánmanandi, bæði að því leyti hve lengi þau end- ast og hve víða þau ná. En eftir gildi mannsins fer það hve minn- ing hans lífir lengi. því "orðstýr- deyr aldrei, hvern sér góðan get- ur." En flestir munu þrá það að eignast góðan orðstý; allir vilja hljóta hamingjunnar margþreyða- hnoss. En menn greinir á um leið irnar til sannrar hamingju. Menn leita tíðum langt yfir skamt eftir gæfurni; gleyma því, að lykkin að lífsgæfu þeirra er að finna i þeirra eigin hjarta. Þar er sá töfraspoti geymdur, sem getur opnað þeim ljósheima lífs ham- ingjunnar sönnu.

Því "að sjálf mannvitið, þekk- ingin hjaðnar sem blekking sé hjartað ei með, sem að undir skær." Það þarf að vera með i öllu lífinu og starfinu ef véi á að fara. Því aðeins verður mönnum greiðfær leiðin til sannrar ham- ingju að hjarta hlýði eigi síður röddum hjartans en valdboðum heilans. —

En til þess að sumar verði i lífi þjóðanna þarf fyrst að verða sumar i lífi sem flestra einstak- linga þeirra. Meðan vetur ríkir þar þarf vart að búast við sumri i lífi þjóðarinnar. — Blómin þurfa birtu og yl til þess að lifna og dafna. Klakinn þarf að hverfa ur jarðveginum að- ur en frækornid er farið að gróa, Þannig er því háttátt i náttúrunnar ríki; svo er því einnig farið i ríki mannshjartans. Til þess að hin fögru lífins blóm — dygdanna gullnu blóm — geti fæst rætur og dafnað i hjörtum manna; til þess að þau frækorn, sem þar eru gróðursett, geti þroskað, þarf að eyða þeim klaka og kulda sem þar á sér bólað. Því að öllum hafis verri er hjartans ís," segir skáldið Hafstein, og er það djúp- ur sannleikur. — En þeim is og kulda þarf fremur öllu öðru að eyða. Hann stendur andlegum þroska manna mest fyrir þrífum. En við því mikla mannlífshöli et aðeins ein bót. Ekkert megnar að bræða hjartans ís nema kærleik. (Framh. á 8. bls.)

Gagnleg forskrift fyrir brjóstsviða og sýrðan maga.

Stundum af öllum magasjúkdóm- um orsakast af öfsmikilli magasyru. I byrjun er marinn sjálfur ekki skemdur en ef allku ástandi er lofað að eiga sig þá er síran líkleg til að eta sig gegnum magahimnuna og or- saka magnað. Þetta getur leitt til óhjákvæmilegs hettulegs uppskurðar til að framlengja lífið. Sýrður magi er því hettulest ástíðumlag og setti að vera ráðin bót á. Hin öfsmikla efna- magans leiknaet þægilega með því að brúka Bismarck Magnesia, sem taka skal af tekelid i glas af vatni á eftir máltíðum. Stærri skamt má brúka ef þórf krefur, því meðalís er algerlega óskakmi. Vertu viss um að þiñja lyf- saða þiñs um ómengað Bismarck Magnesia sem sérstaklega er tilhöfð fyrir elkt ástíðumlag. Ruthenian Bismarck and Publish- ing Co., Ltd, 850 Main Street.